

BOGANMELDELSE

Pandalus Hanstholm - en fabrik og dens lastbiler

Af Per Kromann Jepsen

BOGANMELDELSE AF JØRGEN KJÆR

Oftest udgives bøger om fabrikker eller vognmandsfirmaer i forbindelse med en fødselsdag eller et jubilæum, men denne nye bog om en nordjysk fabrik og dens lastbiler udspringer ekstraordinært af en helt særlig passion for lastbiler og lastbilmodeller, og helt specielt lastbiler tilknyttet en enkelt fabrik.

Forfatteren af bogen, Per Kromann Jepsen, der i dag bor i Esbjerg, har i sin barndom boet i Hanstholm, og har derigennem fået interesse for virksomheden Pandalus og dens lastbiler. Interessen for Pandalus og dens lastbiler forblev intakt gennem årene, og da Per Kromann Andersen begyndte at samle på modeller af lastbiler fra vognmænd i Hanstholm, kunne han ikke finde en fra Pandalus. Han kontaktede derfor den kendte bygger af lastbilmodeller Knud Laursen fra Viborg. Han havde tilbage i 1984 fået en bestilling fra medstifteren af Pandalus på at bygge alle Pandalus-lastbilerne i model.

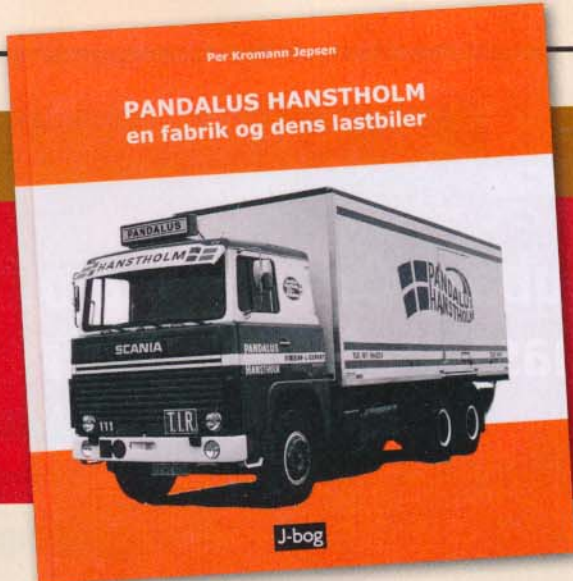
-Det var derfor oplagt, at han også skulle bygge Pandalus-bilerne i model til mig, forklarer forfatteren, der samtidig var begyndt at samle hele historien om Pandalus. Modebyggeren opfordrede samtidig Per Kromann Jepsen til at skrive en bog om firmaet og dets lastbiler.

Og det er den, han netop har fået udgivet på Forlaget J-bog. Virksomheden eller vognparken var ikke de største, vi har set i landet, men deres produkter og lastbiler kom vidt omkring både i Danmark og i udlandet. Det gør dog ikke bogen mindre interessant, det giver faktisk mulighed for at den på de 100 sider kan gå i dybden og fortælle interessante detaljer om det enkelte køretøj. Således lyder det om fabrikens første lastbil:

Ford Transit'en blev købt brugt i 1969. Pandalus lånte først bilen af landmand Svend Pedersen i Hanstholm, der drev et landbrug i det tidligere Hanstholm fængsel, der lå på Molevej. Det ombyggede han til kostalde og landbrugsdrift med mere. Ford Transit'en kørte sine første ture med skaller fra de pillede rejer fra den første fabrik i Klitmøller. Senere kørte den med rejer og fersk fisk nede fra Hanstholm Havn og op til Pandalus fabrikken. Den kom senere til filetfabrikken i Lemvig, hvor den var stationeret fast. Ford Transit'en kørte også med fisk til fiskepakhuset i Thyborøn og blev til sidst slidt helt op. Ford

Forfatteren har ikke kunnet skaffe fotos af alle firmaets lastbiler. Derfor bringes i flere tilfælde billede af en af de modeller, der fremstillet i 1984. Her firmaets første bil, en Ford Transit 1250 fra 1968 i modeludgave.

Transit'en er sandsynligvis solgt til ophug omkring 1978, men det vides ikke til hvem!

Pandalus er det latinske navn for dybhavsrejer og blev i 1969 navnet på fabrikken i Hanstholm, som forarbejdede rejer. Siden har virksomheden omstillet produktionen til forarbejdning samt import og eksport af fisk. De vigtigste milepæle i Pandalus Hansthølm's historie er beskrevet i bogen - men hovedvægten er lagt på virksomhedens lastbiler.

Da fabrikken begyndte, havde den egne lastbiler, som var malet i orange og hvide farver. Lastbilerne kom ud på mange ture til byer overalt i Europa. Der berettes i bogen også løst og fast om oplevelser på turene.

I 1981 afviklede Pandalus stort set sin egen vognpark og begyndte herefter at bruge eksterne vognmænd til at udføre kørslen. Det havde fabrikken i forvejen gjort, når dens egen kapacitet ikke slog til. Bogen fortæller også om de forskellige vognmænds kørsel for virksomheden. Desuden følger vi fabrikens anskaffelser af lastbiler, og vi får som nævnt et indblik i mange detaljer på lastbilerne.

Bogen på de 100 sider med over 150 illustrationer kan købes for 245 kr hos forlaget www.j-bog.dk

Pandalus - Scania 141 i Østrig.

Pandalus - Kølevogn bagfra.